

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/26/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016201722
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016201722.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne : Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, so sídlom v Bratislave, Hviezdoslavovo nám. 18, IČO : 00 157 805, právne zastúpená : MAPLE & FISH s.r.o., so sídlom kancelárie v Bratislave, Dunajská 15/A, IČO : 36 718 432, proti žalovaným : 1/ Výskumná agentúra, so sídlom v Bratislave, Sliačska 1, 2/ Ministerstvo Školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Stromová 1, v konaní o správnej žalobe proti Správe o zistenej nezrovnalosti z 20. júla 2016 č. N21502101/S02 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov z 20. júla 2016 č. 26250120030/Z03, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 19. januára 2017 č. k. 1S 201/2016-116, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
Návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a .
Účastníkom konania náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „správny súd“) uznesením z 19. januára 2017 č. k. 1S 201/2016-116 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie správneho súdu“) odmietol správnu žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti postupu a Správy o zistenej nezrovnalosti z 20. júla 2016 č. N21502101/S02 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov z 20. júla 2016 č. 26250120030/Z03 (ďalej aj ako „opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy“), ako nepripustnú podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. g/ Správneho súdneho poriadku z dôvodu, že neboli splnené podmienky na preskúmanie opatrení žalovaného orgánu verejnej správy v rámci správneho súdnictva. Správny súd rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

2. Krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že ASFEU ako poskytovateľ nenávratného finančného príspevku uzatvoril 30. apríla 2010 Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 030/2010/5.1/OPVáV so žalobcom na projekt s názvom „Výbudovanie výučbového centra komunikácie a vizualizácie s označením ITMS 26250120030“. Žalobkyňa ako verejný obstarávateľ vyhlásil verejné obstarávanie pri zadávaní nadlimitnej zákazky na dodanie tovaru na vyššie uvedení predmet zákazky, a to uverejnením oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v Úradnom vestníku

EÚ č. S 2012/S 154 z 11. augusta 2012 pod č. 257294 a vo Věstníku veřejného obstarávání č. 154/2012 z 11. augusta 2012 pod zn. 09465-MUT. V súlade s poverením Ministerstva financií Slovenskej republiky na vykonanie vládneho auditu bol od 21. apríla 2015 do 23. decembra 2015 auditorskou skupinou vykonaný vládny audit č. A694, č. K4029, prostredníctvom ktorého došlo aj k overeniu verejného obstarávania. V správe z vládneho auditu auditorská skupina navrhla Výskumnej agentúre uplatniť finančnú opravu vo výške 25 % z výdavkov verejného obstarávania na výdavky deklarované Európskej komisii v rámci overovaného verejného obstarávania uplatnením postupu podľa zákona č. 528/2008 Z. z.. Súčasne odporučila zaevidovať nezrovnalosť vzhľadom na uplatnenú finančnú opravu výdavkov deklarovaných EK v rámci overovaného verejného obstarávania, resp. projektu. Ministerstvo financií Slovenskej republiky na základe zistení vykonaného auditu zaslalo listom z 29. januára 2016 na Úrad pre verejné obstarávanie podnet na výkon kontroly vo veci porušenia zákona o verejnom obstarávaní. Výskumnej agentúre bol 15. júna 2016 doručený list označený ako Žiadosť o uplatnenie korekcie na základe výsledku kontroly Úradu pre verejné obstarávanie k vyššie uvedenému projektu, v ktorom Úrad pre verejné obstarávanie žiada Výskumnú agentúru o splnenie opatrenia a zohľadnenie odporúčania k nedostatku uvedenom v Správe z vládneho auditu č. A694, č. K4029, t. j. uplatniť opravu vo výške 25 % na všetky výdavky deklarované EK v rámci overovaného verejného obstarávania. Na základe Protokolu Úradu pre verejné obstarávanie a Žiadosti Ministerstva financií Slovenskej republiky vykonala Výskumná agentúra opätovnú administratívnu kontrolu predmetného verejného obstarávania, na základe ktorej vystavila kontrolný zoznam na identifikáciu porušenia zásad verejného obstarávania z 1. júna 2016 a Záznam z administratívnej kontroly z 8. júna 2016, v ktorých špecifikuje uvedené zistené nezrovnalosti. Na základe predmetnej opätovnej administratívnej kontroly verejného obstarávania a Protokolu Úradu pre verejné obstarávanie vystavila Výskumná agentúra 20. júla 2016 list pre žalobcu označený ako „Správa o zistenej nezrovnalosti a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov pre projekt č. 26250120030“. Jeho prílohou boli Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21502101/S02 z 20. júla 2016 a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov č. 26250120030/Z03 z 20. júla 2016.

3. Ďalej správny súd uviedol, že predmetom preskúmania v predmetnej veci v zmysle žaloby je Správa o zistenej nezrovnalosti vrátane Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov z 20. júla 2016. V systéme správneho súdnictva je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základy žaloby determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že sudy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 Správny súdny poriadok).

4. Podľa názoru správneho súdu administratívnu kontrolu postupu zadávania zákazky na poskytnutie služby po uzavretí zmluvy na predmet zákazky nemožno považovať za rozhodovací proces vo verejnej správe a výsledné materiály z vykonanej kontroly za rozhodnutia vydané v takomto konaní, keďže kontrolou sa len zisťuje súlad postupu kontrolovaného s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní. Správny súd mal za to, že výsledné materiály z vykonanej kontroly a postup pri ich vypracovaní nepodliehajú súdnemu prieskumu v rámci úpravy správneho súdnictva v Správnom súdnom poriadku, keďže nie sú rozhodnutím správneho orgánu v zmysle Správneho súdneho poriadku. Kontrola postupu zadávania zákazky predstavuje jednu z dohľadových kompetencií žalovaného orgánu verejnej správy.

5. Správny súd v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf 26/2012 z 29. novembra 2012 a sp. zn. 4Sžf 56/2015 z 8. júna 2016 dospel k názoru, že Správa a Žiadosť ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože o sebe nepredstavujú zásah do práva právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. Správu o výsledku kontroly je možné považovať podľa názoru správneho súdu len za akýsi výstup kontroly, ktorý sa nemohol nijako dotknúť právneho postavenia žalobkyne a spôsobiť jej ujmu na jej právach. Preto súdnemu prieskumu v správnom súdnictve nepodlieha. Je nesporné, že v správe absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému

vyčíslení nezrovnalosti a jeho popisu samo o sebe ešte nezakladá povinnosť u žalobkyňi vrátiť finančné prostriedky. Správou ani Žiadosťou nebola žalobkyňa zaviazaná k vráteniu finančných prostriedkov, ide len o písomnosť s informatívnym charakterom. Z obsahu administratívneho spisu je okrem iného nesporné, že ku dňu podania žaloby nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, resp. správneho rozhodnutia o vrátení finančných prostriedkov.

6. S ohľadom na uvedený záver sa správny súd nezaoberal námietkami žalobkyne o nezákonnosti kontrolných zistení uvedených v Správe, pretože tieto je možné preskúmať až v prípadných neskorších štádiách procesu vyvodzovania dôsledkov zo zistených porušení zákona v postupe verejného obstarávateľa, ak boli, resp. budú na základe Správy vydané rozhodnutia s priamym dopadom na právne postavenie žalobkyne.

7. Na základe vyššie uvedených skutočností správny súd konštatoval, že neboli naplnené všetky podmienky na preskúmanie rozhodnutia v rámci správneho súdnictva a preto správny súd s poukazom na ustanovenie § 98 ods. 1 písm. g/ Správneho súdneho poriadku žalobu odmietol.

8. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa ustanovenia § 170 písm. a/ Správneho súdneho poriadku tak, že žiadnemu účastníkovi konania náhradu trov konania nepriznal.

9. Žalobkyňa podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas proti rozhodnutiu správneho súdu kasačnú sťažnosť (ďalej aj ako „podaná kasačná sťažnosť“ alebo „kasačná sťažnosť žalobkyne“), v ktorej sa domáhala aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „kasačný súd“) zrušil rozhodnutie správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania a kasačného konania. Žalobkyňa žiadala aj o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti.

10. Žalobkyňa napadla rozhodnutie správneho súdu podanou kasačnou sťažnosťou v celom rozsahu z dôvodu podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. g/ Správneho súdneho poriadku - súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. f/ Správneho súdneho poriadku - súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Žalobkyňa v podanej kasačnej sťažnosti uviedla, že správny súd nesprávne právne posúdil vec, keď žalobu odmietol s odôvodnením, že smeruje proti aktu orgánu verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý nemohol mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobkyne. Ďalej mala za to, že opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy sú rozhodnutím sui generis majúce povahu správneho rozhodnutia, ktoré zasahujú do subjektívnych práv žalobkyne, keďže jej ukladajú povinnosť zaplatiť istinu vo výške 111 185,34 eur, a proti ktorým nie je možné podať riadny opravný prostriedok.

12. Správny súd podľa žalobkyne opomenul tú skutočnosť, že ak by nepodala voči opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy a súčasne by neuhradila sumu uvedenú vyššie, tak by jej v zmysle ustanovenia § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore reálne hrozilo navýšenie sumy uvedenej v Žiadosti na jeden a pol násobok tejto sumy. Z uvedených dôvodov sú opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy rozhodnutiami, ktoré musia byť preskúmateľné na vecne a miestne príslušnom súde Slovenskej republiky. V opačnom prípade dochádza k porušeniu práv žalobkyne garantovaných ústavou a zákonmi Slovenskej republiky a Európskej únie domáhať sa ochrany svojich práv pred súdom.

13. Ďalej žalobkyňa poukázala na osobitný právny predpis v zmysle ustanovenia § 180 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, zákon o pomoci a podpore, ktorý neupravuje žiadne riadne opravné prostriedky, ktorými by sa mohla sťažovateľka voči opatreniam žalovaného orgánu verejnej správy brániť. Z tohto dôvodu, ako i z dôvodu právnej istoty a skutočnosti, že neuhradením istiny vo výške 111 185,34 eur v lehote uvedenej v Žiadosti hrozí žalobkyňi v zmysle ustanovenia § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore navýšenie sumy na jeden a pol násobok, najviac však 100% poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky, sa žalobkyňa domáha ochrany svojich subjektívnych práv súdnou cestou.

14. Napadnuté rozhodnutie je podľa žalobkyne v rozpore s predchádzajúcou judikatúrou správneho súdu, ako i s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy sú spôsobilým predmetom prieskumu v správnom súdnictve a zasahujú do práv a oprávnených záujmov žalobkyne.

15. K súdnej preskúmateľnosti opatrení žalovaného orgánu verejnej správy žalobkyňa poukázala na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S 2308/2012 zo 4. júla 2014, rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sž 20/2012 z 28. februára 2013, sp. zn. 5Sžf 26/2014 z 28. apríla 2016 a sp. zn. 6Sžp 1/2009 z 29. apríla 2010. Ďalej poukázala aj na tvrdenie správneho súdu, ktorý v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uvádza, že k svojim záverom dospel v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf 26/2012 z 29. novembra 2012 a v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžf 56/2015 z 8. júna 2016.

16. Žalobkyňa so závermi uvedenými v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžf 56/2015 z 8. júna 2016 nesúhlasí, pričom poukázala na skutočnosť, že vylúčenie súdneho preskúmania podľa ustanovenia § 14 ods. 18 zákona o pomoci a podpore sa vzťahuje len na rozhodnutia o schválení alebo neschválení žiadosti o poskytnutie verejných prostriedkov a nie je možné ho aplikovať na preskúmanie opatrení žalovaného orgánu verejnej správy. Podľa názoru žalobkyne, opačným výkladom ustanovenia § 14 ods. 18 zákona o pomoci a podpore by sme dospeli k záveru, že podrobiť prieskumu správnym súdom by nebolo možné ani rozhodnutia vydané podľa ustanovenia § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore, čo by bolo v rozpore s ústavne garantovaným právom na súdnu ochranu ustanoveným v článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

17. Žalobkyňa konštatovala, že tým, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia predmetnej právnej veci a to tak, že žalobu odmietol podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. g/ Správneho súdneho poriadku, zároveň znemožnil žalobkyňi, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V ďalšom žalobkyňa poukázala na konštantnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces (sp. zn. III. ÚS 7/08, sp. zn. IV. ÚS 1/02, sp. zn. I. ÚS 119/07, sp. zn. IV. ÚS 110/09 a sp. zn. IV. ÚS 115/03).

18. K návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žalobkyňa uviedla, že sú splnené obe zákonné podmienky a síce hrozba závažnej ujmy a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. K prvej podmienke uviedla, že v prípade vymáhania korekcie stanovenej vo výške 111 185,34 eur v spojení s ďalšími korekciami, ktoré jej boli uložené, hrozí žalobkyňi riziko prerušenia výkonu jej činnosti a s tým súvisiace ohrozenie výkonu jej poslania. K otázke verejného záujmu uviedla, že priznanie odkladného účinku predmetnej kasačnej sťažnosti nie je v rozpore s verejným záujmom. Podľa názoru žalobkyne práve nepriznaním odkladného účinku kasačnej sťažnosti by došlo k porušeniu verejného záujmu, keďže viac ako 615 študentov v súčasnosti študujúcich na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave by bolo nútených prerušiť svoje štúdium v dôsledku likvidačného finančného dopadu ďalšieho vymáhania korekcií voči žalobkyňi.

19. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný orgán verejnej správy v 1/ rade listom z 27. marca 2017 a žiadal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol a žalobkyňu zaviazal k náhrade trov kasačného konania. Listom zo 7. februára 2017 sa vyjadril k podanej kasačnej sťažnosti žalovaný orgán verejnej správy v 2/ rade a žiadal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobkyne zamietol podľa ustanovenia § 461 Správneho súdneho poriadku. K vyjadreniam žalovaných orgánov verejnej správy v 1/ a 2/ rade sa vyjadrila žalobkyňa listom z 29. júna 2017, v ktorom zotrvala na svojej argumentácii uvedenej v kasačnej sťažnosti.

20. Žalobkyňa opätovne poukázala na to, že opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy nie je možné považovať len za dokumenty s informačným charakterom, keďže jej pod hrozbou sankcie ukladajú povinnosť zaplatiť istinu vo výške 111 185,34 eur a to v lehote uvedenej v Žiadosti. Ak by išlo len o dokumenty s informatívnym charakterom, nebola by v žiadosti uvedená lehota splatnosti a následkom

nesplnenia tejto povinnosti by nebolo navýšenie finančnej korekcie o 1,5 násobok pôvodnej sumy. V tejto súvislosti jej nie je zrejmé ani stanovisko správneho súdu, prečo považuje výzvu v zmysle zákona o pomoci a podpore za dokument, ktorý nemá vplyv na práva a povinnosti žalobkyne.

21. Ďalej žalobkyňa poukázala na vyjadrenia žalovaného orgánu verejnej správy v 1/ a 2/ rade, keď uviedli, že finančnú opravu uložili bez toho, aby si boli istí, či naozaj došlo k porušeniu zákona. Pred vydaním opatrení žalovaného orgánu verejnej správy došlo k predbežnému posúdeniu, ktoré nemusí byť správne a je možné, že pri bližšom posúdení finančnej opravy dôjdu k názoru, že k porušeniu nedošlo. Uvedenému nerozumie ani žalobkyňa, keďže v žiadosti jej bola stanovená lehota na uhradenie finančnej opravy, aj napriek tomu, že nebolo zrejmé, či k porušeniu zákona došlo. Podanie správnej žaloby bolo v tomto smere podľa názoru žalobkyne nevyhnutné. V ďalšom zopakovala svoju argumentáciu prezentovanú v kasačnej sťažnosti.

22. Žalobkyňa nesúhlasila s tvrdením žalovaného orgánu verejnej správy v 1/ rade, že nepreukázala, že jej hrozí závažná ujma pre účely priznania odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave (sp. zn. 6S 52/2016, sp. zn. 6S 97/2016, sp. zn. 6S 103/2013, sp. zn. 6S 100/2016 a sp. zn. 6S 99/2016), kde bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti na obdobnom právnom základe, pričom citovala z rozhodnutia sp. zn. 2S 195/2015.

23. K vyjadreniu žalovaného orgánu verejnej správy v 2/ rade uviedla, že je nelogické a protizákonné, že žalovaný orgán verejnej správy v 1/ rade vystavuje opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy aj napriek tomu, že žalovaný orgán verejnej správy v 1/ a 2/ rade nemajú v tomto štádiu za preukázané, že k nezrovnalosti skutočne došlo. Je preto podľa jej názoru otáznne, na základe akého právneho titulu by mala žalobkyňa zaplatiť sumu vo výške 111 185,34 eur uvedenú v Žiadosti, a z akého dôvodu jej v prípade nezaplatenia hrozí navýšenie sumy na jeden a pol násobok, keď samotné žalované orgány verejnej správy v 1/ a 2/ rade tvrdia, že v správnom konaní môže príslušný orgán po preskúmaní skutkového stavu zistiť, že k porušeniu pravidiel postupov verejného obstarávania vôbec nedošlo.

24. Záverom žalobkyňa poukázala na novelu zákona o pomoci a podpore č. 93/2017 Z. z., účinnej od 1. júna 2017. Z dôvodovej správy k zákonu č. 93/2017 Z. z. vyplýva, že zákonodarca pristúpil k prijatiu novely z dôvodu zabezpečenia jednoznačnosti príslušných ustanovení zákona o pomoci a podpore, nakoľko pôvodné ustanovenia spôsobovali aplikačné problémy. V predmetnej novele doterajšie znenie § 27a zákona o pomoci a podpore určuje, že ak riadiaci orgán zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, môže vyzvať prijímateľa na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky. V záujme právnej istoty a zabezpečenia jednotného výkladu práv a povinností riadiacich orgánov je predmetom návrhu zákona stanovenie postupu, ktorý určuje pre riadiace orgány povinnosť vyzvať prijímateľa na vrátenie príspevku alebo jeho časti v prípade zistení s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania. Cieľom návrhu je tak väčšia jednoznačnosť ustanovení s cieľom ich správnej aplikácie v praxi.

25. Ďalej poukázala aj na skutočnosť, že sprostredkovateľský orgán (žalovaný orgán verejnej správy v 1/ rade) je oprávnený vydávať rozhodnutia podľa § 27a. V zmysle novelizovaného ustanovenia § 8 ods. 5 zákona o pomoci a podpore, ak v súvislosti s plnením úloh sprostredkovateľským orgánom podľa odseku 2 nastanú skutočnosti, pre ktoré je potrebné vydať rozhodnutie podľa § 27a, sprostredkovateľský orgán je správnym orgánom podľa § 27a ods. 7. Poukázala tiež na ustanovenie § 2 zákona o pomoci a podpore, ktorý bol novelou zákona doplnený o písm. l), podľa ktorého na účely tohto zákona je pohľadávkou z príspevku pohľadávka štátu v správe riadiaceho orgánu na vrátenie príspevku alebo jeho časti na základe riadiacim orgánom zisteného porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, zmluvy alebo rozhodnutia o schválení žiadosti podľa § 12 ods. 1 zo strany prijímateľa alebo partnera.

26. Podľa názoru žalobkyne niet pochýb o tom, že opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy, nie sú len dokumentami s informačným charakterom, ale ide o rozhodnutia sui generis, ktoré sú spôsobilé byť predmetom prieskumu v správnom súdnictve. Žalobkyňa navrhla, aby kasačný súd vydal rozhodnutie,

ktorým zruší rozhodnutie správneho súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, pričom žalobkyni prizná náhradu trov konania vrátane trov kasačného konania.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa ustanovenia § 21 písm. a/ Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (ustanovenie § 443 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 444 Správneho súdneho poriadku), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (ustanovenie § 442 Správneho súdneho poriadku), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (ustanovenie § 439 Správneho súdneho poriadku), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (ustanovenie § 445 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 57 Správneho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa ustanovenia § 440 Správneho súdneho poriadku, ustanovenia § 441 Správneho súdneho poriadku a ustanovenia § 453 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, po neverejnej porade senátu (ustanovenie § 137 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 452 ods. 1 Správneho súdneho poriadku) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť žalobkyne je potrebné zamietnuť.

28. Predmetom konania pred kasačným súdom je rozhodnutie o podanej kasačnej sťažnosti žalobkyňou proti rozhodnutiu správneho súdu, ktorým správny súd odmietol správnu žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti postupu a Správy o zistenej nezrovnalosti z 20. júla 2016 č. N21502101/S02 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov z 20. júla 2016 č. 26250120030/Z03, ako neprípustnú podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. g/ Správneho súdneho poriadku z dôvodu, že neboli splnené podmienky na preskúmanie opatrení žalovaného orgánu verejnej správy v rámci správneho súdnictva.

29. Podľa ustanovenia § 464 ods. 1 Správneho súdneho poriadku ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

30. Kasačný súd po podrobnom preštudovaní predloženého súdneho spisu a pripojených administratívnych spisov zistil, že rozhodovanie o kasačnej sťažnosti je vecou obdobnou, ktorá bola predmetom konania pred kasačným súdom vo veci sp. zn. 6Sžfk 19/2017. V uvedenej veci bol sťažovateľom rovnaký subjekt - žalobkyňa - Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, so sídlom v Bratislave, Hviezdoslavovo nám. 18, IČO 00 157 805, preto kasačný súd vo svojom odôvodnení rozhodnutia len poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie, s ktorými sa plne stotožňuje a konštatuje, že argumentácia žalobkyne v podanej kasačnej sťažnosti nie je spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých správny súd odmietol jej žalobu, pričom uvádza prevzatú časť z odôvodnenia rozhodnutia vo veci sp. zn. 6Sžfk 19/2017:

31. „67.Rozsah preskúmanej činnosti súdu v správnom súdnictve je vymedzený tak, že preskúmaniu podliehajú zásadne všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Predmetom preskúmania musí byť právoplatné rozhodnutie ako výsledok určitého postupu správneho orgánu.

68. Ďalšou podmienkou je, že fyzická osoba alebo právnická osoba musí tvrdiť (procesne), že bola ukrátená na svojich právach. Súdna prax trvá na tom, že k ukráteniu musí dôjsť na subjektívnych právach žalobcu. Pojem „svojich právach“ treba vysvetľovať reštriktívne. Musí ísť o práva, a nie o záujmy alebo oprávnené záujmy. Toto subjektívne právo sa opiera alebo vychádza zo všeobecne záväzného právneho predpisu.

69. Vylúčenie postupu správnych orgánov, ktorým neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zo súdneho prieskumu súvisí s tým, že bez priamej spojitosti by došlo k neprimeranému rozšíreniu možnosti napádať postupy správnych

orgánov v správnom súdnictve.

70. Správne súdnictvo je založené na princípe generálnej klauzuly, s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozsah právomocí pri preskúmaní správnych rozhodnutí je teda obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne sudy nepreskúmajú. Rozhodnutia, ktoré správne sudy nepreskúmajú, sú vymedzené v ustanovení § 7 SSP. Predmetné ustanovenie v písmene a) až h) obsahuje taxatívny výpočet konkrétnych druhov rozhodnutí, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu.

71. Kasačný súd konštatuje, že v prejednávanej veci sa jedná o konanie podľa druhej časti zákona o pomoci a podpore, keďže predmetom preskúmanej veci je eventuálne vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov na budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizáciu ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu v rámci Operačného programu: Výskum a vývoj.

72. Najvyšší súd dáva v prvom rade do pozornosti citované ustanovenie § 14 ods. 18 zákona o pomoci a podpore, z ktorého jednoznačne vyplýva, že rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej časti tohto zákona nie sú preskúmateľné súdom. Predmetné ustanovenie ešte podporne odkazuje na ustanovenie § 7 písm. h) SSP. Kasačný súd ďalej uvádza nasledovné dôvody:

73. Najvyšší súd sa v tomto smere stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že Správa a Žiadosť ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože sami o sebe nepredstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. V tomto smere odvolací súd poukazuje na opakované vyjadrenia žalovaného 1.) a žalovaného 2.) o predčasnom podaní žaloby v čase vypracovania a odoslania Správy a Žiadosti, pretože ku dňu podania žaloby neexistuje právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore. Povinnosť žalobcu vrátiť finančné prostriedky vznikne až na základe tohto právoplatného rozhodnutia, ktoré už bude spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv sťažovateľky a až vtedy bude preskúmateľné v rámci správneho súdnictva.

74. Predmetnú Správu a Žiadosť je možné považovať podľa názoru senátu najvyššieho súdu za podkladové rozhodnutie, ktoré má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a citovaného zákona.

75. Kasačný súd zdôrazňuje, že v prípade, ak na základe podanej žiadosti žalobca nevráti poskytnuté finančné prostriedky, následne žalovaný 2.) v zmysle zákona začne správne konanie, výsledkom ktorého bude rozhodnutie o uložení povinnosti vrátiť finančné prostriedky, ktoré bude po vyčerpaní opravného prostriedku v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) podliehať súdnemu prieskumu správnym súdom a ktoré bude aj materiálne vykonateľné. Rovnako vo vzťahu k prípadnej povinnosti vrátiť jeden a pol násobok sumy uvedenej vo výzve, ktorú môže uložiť iba žalovaný 2.) vydaním rozhodnutia a až toto rozhodnutie môže byť následne preskúmané, či nezasiahlo do práv sťažovateľky. Uvedený záver je podporený aj novšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo 14. februára 2017, sp. zn. 1Sžf/95/2015 zo 14. februára 2017, sp. zn. 4Sžf/56/2015 z 8. júna 2016).

76. Sťažovateľka v doručenom vyjadrení k vyjadreniam žalovaných 1.) a 2.) uviedla, že žalovaní 1.) a 2.) finančnú opravu uložili bez toho, aby si boli istí, či naozaj došlo k porušeniu zákona, t. j. že pred vydaním Správy a Žiadosti došlo k predbežnému posúdeniu, ktoré nemusí byť správne a je možné, že pri bližšom posúdení predmetnej opravy dôjdu k názoru, že k porušeniu nedošlo. V tomto smere poukazuje najvyšší súd na vyjadrenie žalovaného 1.), ktorý uviedol, cit.: „Výstupom zo správneho konania dokonca môže byť aj zistenie, že sa nepotvrdia skutočnosti zistené v Správe a Žiadosti, resp. bude vyvodенý iný relevantný dôsledok“ a na vyjadrenie žalovaného 2.), ktorý uviedol, cit.: „V štádiu vypracovania Správy a Žiadosti sa vychádza z prvotných informácií, ktoré majú žalovaní k dispozícii, sú podkladom pre správne konanie a nie je vylúčené, že v ďalších fázach vysporiadania nezrovnalosti sa

výška korekcie upraví na základe vývoja monitorovania nezrovnalostí, pričom nie je vylúčené, že správne konanie sa napr. zastaví“.

77. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že ani žalovaný 1.), ani žalovaný 2.) netvrdili, že nie sú si istí, či došlo k porušeniu zákona, ale, že vznikla určitá nezrovnalosť, korekcia, pričom pri vypracovaní Správy a Žiadosti vychádzali z prvotných informácií a preto nie je vylúčené, že v rámci správneho konania sa výška korekcie upraví, alebo bude vyvodený iný relevantný dôsledok. Samotní žalovaní tvrdia, že Správa a Žiadosť sú podkladmi pre vydanie správneho rozhodnutia, nie sú sami o sebe rozhodnutiami, informujú o výške korekcie a ďalších zisteniach. Najvyšší súd dodáva, že prv než sa začne správne konanie, kde sa bude preukazovať porušenie zákona o verejnom obstarávaní podľa správneho poriadku, je potrebné, aby prijímateľ finančného príspevku bol vyzvaný na jeho vrátenie v súvislosti so zistenou korekciou Žiadosťou a, aby mu bola oznámená táto korekcia a až následne je možné začať správne konanie, ak prijímateľ nevráti tento príspevok. Zákon teda sám vyžaduje, aby bola najskôr prijímateľovi doručená Žiadosť a Správa, bez tohto postupu nie je možné začať správne konanie. Zároveň zo samotnej Správy pritom vyplýva, že vznikli neoprávnené výdavky porušením ustanovenia § 9 ods. 2 a § 32 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, t.j. je konštatované porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania.

78. V tomto smere sa právna úprava nezmenila ani po novele zákona č. 93/2017 Z.z., kde sa naďalej vyžaduje vydanie Správy a Žiadosti pred samotným začatím správneho konania.

79. Na základe všetkých vyššie citovaných zákonných ustanovení a právnych argumentov dospel kasačný súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie nespadá do právomoci súdov, resp. nie je preskúmateľné súdom“.

32. Napokon v tejto súvislosti kasačný súd zdôrazňuje, že v prejednávanej veci sa jedná o konanie podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva, keďže predmetom preskúmvanej veci je eventuálne vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov s poukazom na porušenie podmienok Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, ktoré mali byť zistené opätovnou administratívnou kontrolou verejného obstarávateľa. Kasačný súd dáva do pozornosti ustanovenie § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z., z ktorého jednoznačne vyplýva, že rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej časti tohto zákona nie sú preskúmateľné súdom. Kasačný súd poukazuje aj na závery a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57/2018, podľa ktorých v prípade, že orgán verejnej správy vydal napadnutý úradný list vo forme výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie v znení neskorších prepisov, nemohol orgán verejnej správy zároveň uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc, nakoľko tu absentuje donucovacia zložka výkonu verejnej moci. Ide totiž len o výzvu na dobrovoľné plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (iba tvrdených) skutočností.

33. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami žalobkyne sa správny súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a neopomenul žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, v dôsledku čoho správny súd správne právne posúdil predmetnú vec a neporušil práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Námietky žalobkyne vyhodnotil kasačný súd ako nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia správneho súdu. Z uvedeného dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobkyne podľa ustanovenia § 461 Správneho súdneho poriadku ako nedôvodnú zamietol.

34. Žalobkyňa sa v kasačnej sťažnosti domáhala priznania odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Kasačný súd podanej kasačnej sťažnosti odkladný účinok nepriznal vzhľadom k tomu, že opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy nie sú spôsobilé spôsobiť žalobkyni závažnú ujmu, nakoľko nemôžu zasiahnuť do jej práv a právom chránených záujmov. Vo svetle uvedeného kasačný súd návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 Správneho súdneho

poriadku v spojení s ustanovením § 188 Správneho súdneho poriadku zamietol.

35. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že žalobkyni (sťažovateľke), ktorá nemala v konaní o kasačnej sťažnosti úspech, nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal (ustanovenie § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 167 ods. 1 a contrario Správneho súdneho poriadku). Žalovanému orgánu verejnej správy kasačný súd nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, keďže to nemožno spravodlivo požadovať a v súvislosti s kasačným konaním žalovanému orgánu verejnej správy ani trovy nevznikli (ustanovenie § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 168 Správneho súdneho poriadku).

36. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.